

MØTEBOK

SAK NR: 14/2023
SAKSBEHANDLER: Anne Frugård
Arkivnr.:

MØTEDATO: 22.6.2023
MØTESTED: Tingvang

SIGN: _____

Utskrift til:
Statskog SF
Fram Reinlag
Bøllhaug feleger
Øystre Slidre kommune

Fram Reinlag. Forslag til leieavtale for reinbeite 2023-2033.

Saksdokumenter

- Fjellstyresak 5/2011
- Fjellstyresak 25/2021
- E-poster til/fra i perioden 25.11.2019 – 21.05.2023 fra Fram Reinlag v/Halgeir Opdal

Lovanvendelse

Fjellovas § 17. *Utanom dei reinbeiteområde som er eller vert fastsette i medhald av lov kan tamreindrift i statsallmenning berre føregå etter særskilt løyve frå fjellstyret. Slikt løyve kan gjevast for inntil 10 år om gongen, men berre så langt tamreindrift ikkje vil medføre vesentleg skade eller ulempe for bruksrettshavarane og heller ikkje andre omsyn gjer det utilrådeleg.*

Fjellstyrevedtak etter paragrafen her må stadfestast av departementet for å være gyldig. Departementet kan vise spørsmålet om tamreindrift vil medføre vesentleg skade eller ulempe for bruksrettshavarane til avgjerd ved skjøn.

Saksopplysninger

Fjellstyret har hatt beiteavtale med Fram Reinlag fra 2010-2020. Denne saken gjelder fornying av eksisterende avtale som ble vedtatt i sak 5/2011. I forkant av ny avtale kom Fram Reinlag med ønske om å flytte rein 14 dg før, altså den 15. oktober i stedet for 1. november.

I etterkant av denne saken skal Fjellstyret sende forslaget, til Fram Reinlag og styret for Bøllhaughavna for gjennomsyn. Deretter legges saken ut til offentlig ettersyn, slik at de bruksberettigede i statsallmenningen gis mulighet til å uttale seg. Etter at fjellstyret har vedtatt leieavtalen for reinbeite med Fram Reinlag i Øystre Slidre statsallmenning sendes avtalen partene for underskriving. Deretter sendes avtalen til Landbruks- og Matdepartementet for godkjenning jf § 17 i Fjellogen.

Det har vært to møter mellom Fram Reinlag og Fjellstyret. På møte på Tingvang 27.2.2020 var disse til stede: Fram Reinlag: Halgeir Opdal og Eivind Wangensteen. Bøllhaug feleger: Olav Alfstad. Fjellstyret: Tor Skattebo, Nicolay Flaaten, Ole Kristian Oldre, Pål Lundby og Anne Frugård. På møte på Tingvang 2.3.2023 var disse var til stede: Fram Reinlag: Halgeir Opdal, Øystein Opdal, Torgrim Grøv og Åsmund Bakkene. Fjellstyret: Tor Skattebo, Bente Oxhøvd og Anne Frugård.

Møtene, samt korrespondanse på e-post, har resultert i dette forslag til ny beiteavtale (**endringer i forhold til avtalen fra 2010-2020 er markert med rød skrift**):

Med hjemmel i fjelloven av 8. juni 1975 § 17 leier Fram Reinlag reinbeite av Øystre Slidre Fjellstyre og styret for Bøllhaug feleger i den del av Øystre Slidre Statsallmenning som ligger sør for Vinstervassdraget på følgende vilkår:

1. Beiteperiode.
 - a. Fram Reinlag, får rett til å leie beite i ovenfor nevnte strekning med 2.900 rein i tiden 1. november til 31. mai.
 - b. År der spesielle værforhold (snø, is mm.) gjør at reinen trekker østover kan Fram Reinlag be om å flytte rein før 1. november. De årene Fjellstyret åpner for beite før 1. november skal Fram Reinlag betale et tillegg på kr. 500,- pr dag i denne perioden. Vurderingen av om dette er aktuelt tas av fjelloppsynet de årene Fram Reinlag ønsker at dette skal vurderes. Det er ingen automatikk i at det vil bli gitt tillatelse til å slippe rein inn i området 15/10-1/11, og vurderingen tas bl.a. ut ifra snøforhold, elgjakt og andre forhold.

Når Fram Reinlag oppdager feilbeiting, skal de uten opphold varsle fjellstyrets oppsyn. Dersom fjellstyrets oppsyn oppdager feilbeiting, skal de uten opphold varsle Fram Reinlag. Telefonlister skal utveksles innen utgangen av oktober hvert år. For hver dag reinen oppholder seg i allmenningen i denne perioden skal Fram Reinlag betale kr. 1.000,- i dagbot. Reinlaget skal så fort som mulig fjerne reinen, men har en frist på 2 dg, før dagbøtene trer i kraft. Dagbøtene trer ikke i kraft om enkeltdyr har forvillet seg over, men skal gjelde fra 25 dyr.
2. Leieavtalen skal gjelde for 10 - ti år fram til **31. mai 2033**. Partene skal ha rett til å si opp avtalen med 3 måneders varsel i rekommandert brev, men slik at leietiden etter oppsigelse ikke går ut i tiden 1. november til 31. mai. Leier og utleier kan kreve reforhandling av avtalen innen 31. desember hvert år.
3. I årlig leie skal Fram reinlag betale **kr. 130.000,-** til Øystre Slidre Fjellkasse innen 1. desember. **For årene 2020-2022 skal beiteleie betales etter gammel avtale.** Av den årlige leiesum skal styret for Bøllhaughavna ha 8 %. Straks Øystre Slidre Fjellkasse mottar den årlige leiesum, skal 8 % av beløpet overføres til Bøllhaughavna. Leiesummen indeksreguleres årlig, første gang oktober **2024**.
4. Dersom reinen ikke er ute av allmenningen innen 12. juni, skal Fram Reinlag varsle fjellstyret. ~~Før hver dag reinen oppholder seg i allmenningen etter 12. juni skal Fram Reinlag betale kr. 800,- i beiteleie. Dagbeiteleien indeksreguleres likt med leiesum i pkt. 3, og løper inntil fjellstyret får beskjed om at all rein er ute av allmenningen. 8 % av beiteleie utenom leietid overføres til Bøllhaughavna.~~
5. Avtalen omfatter ikke stølsvoller og dyrkingsfelt som er inngjerdet. Dersom ansatte i Fram Reinlag oppdager at reinen har gjort skade på stølsvoll og gjerder, plikter reinlaget å varsle eier eller fjellstyret. Dersom rein gjør skade på gjerde o.l. og det kommer krav om erstatning, skal Fram Reinlag erstatte skaden. Dersom den som krever erstatning og reinlaget ikke blir enige om erstatningens størrelse, skal skaden takseres av jordbrukssjefen. Utgiftene til taksten skal betales av Fram Reinlag.
6. Dersom reinlaget starter med bukk igjen, og disse kommer inn i allmenningen om våren, skal Fram Reinlag gjete mer intensivt i disse områder, for å holde reinen vekk fra stølsjordene.
7. Ved telling, merking og slakting av rein tar fjellstyret forbehold om rett til å være representert med en person for kontroll. Fjellstyret v/ fjelloppsynet skal varsles i god tid før slikt arbeid skal utføres. Dersom det innenfor avtaleområdet skal slaktes enkeltdyr for prøvetaking, skal fjelloppsynet varsles på forhånd. Ved nødslakting innenfor avtaleområdet, skal reinlaget snarest mulig varsle fjelloppsynet om hvor dette har foregått.
8. De fast ansatte gjeterne i tamreinlaget skal ha rett til å bruke snøscooter under sitt arbeid med reinen. Dersom det utover de faste ansatte er behov for å leie inn ekstra mannskap med snøscooter eller anna motorisert framkomstmiddel, skal reinlaget utstyre disse med et dokument som viser at de er i reinlagets tjeneste.
9. Leieavtalen kan ikke overdras til andre lag eller andre personer.
10. Leieavtalen skal stadfestes av Landsbruksdepartementet.

Vurdering

Denne saken må ses i sammenheng med forrige leieavtale som ble vedtatt i fjellstyresak 5/2011, samt fjellstyresak 25/2021. Etter flere møter og e-poster har vi kommet til det nye forslaget til avtale, som er presentert i saken.

Kommentar til beiteperiode

I løpet av forrige avtaleperiode ble jaktidsrammen for elg endret fra 25/9-31/10 til 25/9-23/12. Det vil si at da forrige avtale ble inngått var elgjakta slutt dagen før reinen kunne slippes inn i statsallmenningen, mens elgjakta nå fortsetter noen måneder til. I forbindelse med reforhandling av avtalen melder Fram Reinlag at de ønsker å ha muligheten til å slippe noen rein inn allerede fra 15. oktober, altså 17 dager tidligere enn før. Rein i terrenget vil fort gjøre det vanskeligere for mange å utføre bl.a. elgjakt i Statsallmenningen og i tilgrensende private områder der reinen beiter, spesielt gjelder dette de som jakter med løshund. I oktober 2020 kom rein seg gjennom gjerde og var i statsallmenningen før 1/11. Fram Reinlag meldte ikke ifra til oss om dette, men fjelloppsynet fikk beskjed av tilreisende elgjegere som måtte avbryte jakta i jaktfeltet fordi det var rein i området der de skulle jakte.

Rein og elgjakt med løshund er en vanskelig kombinasjon fordi mange av hundene vil løpe etter rein i stedet for å jakte elg. Selv om Fram ikke har tenkt å flytte over all reinen den 15.10, men la reinen komme av seg selv, noen da og noen da, vil det påvirke elgjakta i området. For mange løshundjegere vil elgjakta i praksis være over dersom det er rein i terrenget, og for fjellstyret kan det føre til misfornøyde jegere og tapte inntekter fra jakta. På grunn av dette mener saksbehandler at det ikke er aktuelt å endre beiteperioden fra 1.11. til 15.10. Likevel kan det i enkelte år med spesielt tidlig vinter og vanskelige værforhold være aktuelt å slippe reinen inn i statsallmenningen tidligere. Dette må i så fall avtales på forhånd etter forespørsel fra Fram Reinlag.

I følge Fram Reinlag er det spesielt de årene det kommer regn i snøen og det fryser til at det er behov for å flytte reinen tidligere. Da "låser" beite seg og reinen klarer ikke komme gjennom islaget for å finne mat. Dette er mer utbredt på sommerbeite deres siden det ligger lengre vest og høyere enn vinterbeite. Reinen lever i hovedsak av mose på vinteren og tilgangen på denne, og et mer stabilt klima, er bedre på vinterbeite.

Fram ønsker at tapt fortjeneste fra elgjakt skal dokumenteres av fjellstyret og jeger før dagbot inntre, men dette er vanskelig å gjennomføre og kan etter saksbehandlers syn føre til flere konflikter og diskusjoner. Dersom fjellstyret vurderer at det ikke skaper problemer for jakta mm. at reinen kan beite i Statsallmenningen før 1.11 vil det ikke bli behov for dagbot for da vil forespørselen om leie i denne perioden bli godkjent. Fram ønsker også at fjellstyret skal orientere elgjegere i forkant, om at rein kan forekomme i området, og det har vi allerede gjort i mange år og kommer til å fortsette med framover.

Forslag til vedtak

Fjellstyret sender forslaget med priser vedtatt på fjellstyremøte, til Fram Reinlag og styret for Bøllhaughavna for et nytt gjennomsyn. Deretter legges saken ut til offentlig ettersyn, slik at brukere av statsallmenningen får mulighet til å uttale seg.

Vedtak

Fjellstyret sender forslaget med priser vedtatt på fjellstyremøte, til Fram Reinlag og styret for Bøllhaughavna for et nytt gjennomsyn. Deretter legges saken ut til offentlig ettersyn, slik at brukere av statsallmenningen får mulighet til å uttale seg.

Enstemmig.

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Øystre Slidre fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.